

[Kjølgaard]

len af sig selv, og så vil industrien også i fremtidens Danmark komme til at spille en væsentlig rolle.

Jeg vil gerne slutte med at spørge regeringen: hvornår får vi de sidste af de 12 forslag, som vi sammen med venstre stillede ved augustforhandlingerne til forbedring af erhvervslivets vilkår, gennemført? Eller måske sagt på en anden måde: kan vi hurtigt forvente et udspil til forbedringer, eller kan vi forvente regeringens støtte til forslagene, hvis vi fremsætter dem?

Og jeg vil gerne spørge fremskridtspartiet: Hvornår agter man at ændre kurs og støtte de fornuftige forslag til forbedring af erhvervslivets vilkår i stedet for at sabotere dem, som man så tit har gjort? Hvornår har man egentlig tænkt sig at ville være med til at løse erhvervslivets problemer og ikke bare buldre videre med urealistiske forslag? Hvornår kan vi begynde at betragte fremskridtspartiet som en troværdig forhandlingspartner i erhvervspørgsmål? Det kunne det være interessant at høre noget om.

Langsted (CD):

Det er naturligvis interessant at høre, hvordan regeringen vurderer industriens rolle i fremtidens samfund, men jeg vil tro, at det for regeringen er nok så interessant at få kendskab til, hvordan de forskellige partier ser på det samme spørgsmål. Under udformningen af fremtidens samfund, hvor udspillet på en selvfølgelig måde må ligge hos den til enhver tid siddende regering, må denne regering lige så selvfølgelig skele til, på hvilken måde den kan skaffe sig de nødvendige flertal. Det gælder i alle sammenhænge, både i udenrigspolitik, militærpolitik og naturligvis også arbejdsmarkedspolitikken og en dermed sammenhængende industripolitik.

Industrien har spillet en stadig større rolle for skabelsen af vor høje velstand. Målt på traditionel måde som industrisektorens andel af bruttofaktorindkomsten er denne andel steget fra mellemkrigsårenes, altså omkring 1935-1938, ca. 30 pct. til nu henved 40 pct. af bruttofaktorindkomsten. Det er en udvikling, vi ønsker fortsat som en forbedring af vor selvfølgelig stadig væk høje levestandard.

Men samtidig må vi erindre os, at landbrugets andel gennem den samme årrække er mindsket fra ca. 20 pct. til 8 pct., og vi har

endda et effektivere landbrug, end vi havde dengang. Udviklingen for de offentlige ydelsers andel af bruttofaktorindkomsten har været den talmæssigt stik modsatte, og samtidig ser vi, at de egentlige servicefag, handel, transport osv., har mindsket deres andel i den totale sammenhæng. Man stiller sig uvilkårligt det spørgsmål, som i dette tilfælde må stilles til regeringen: hvad vil man så gøre for at stimulere de produktive erhverv, og hvilke kriterier vil man arbejde efter?

Man må nødvendigvis betragte industrien som en del af samfundet, betragte industri og samfund som to uadskillelige bestanddele af en helhed, som påvirker hinanden på mange punkter, på mange områder. Som industrien, alene ved at være til, påvirker samfundet, så påvirker samfundet også industrien gennem sin lovgivning, gennem sin politik: pengepolitik, socialpolitik, uddannelsespolitik, miljø- og energipolitik osv.

Både beslutninger, der træffes, og beslutninger, der udskydes, påvirker alle vore forhold, påvirker vore erhvervsvirksomheder. Uden at der dermed er noget bevidst tilsigtet, fremstår der som resultat af samfundets samlede politiske indsats noget, man kunne kalde en industripolitik. På resultaterne skal denne politik bedømmes, og vi ser gerne, at det i sin helhed betraget må være en politik, der fremmer og ikke hæmmer en industriel udvikling. Udtrykt på en anden, måske mere konkret måde, så ønsker vi, at vore politiske bestræbelser må resultere i en bred industriorienteret samfundspolitik.

Industri er jo mange ting, og der er industrier, der arbejder effektivere end andre. Den enkelte industrivirksomheds bidrag til bruttofaktorindkomsten måles som bekendt som forskellen mellem dens omsætning, salget, og indkøbet af råmaterialer og hjælpestoffer. Resultatet er virksomhedens værditilvækst eller – lidt grovere udtrykt – virksomhedens bruttoprofit. Det er summen af alle disse enkeltvirksomheders værditilvækst, som til syvende og sidst skal være tilstrækkeligt stor til, at vi ikke alene kan leve af det, men også få overskud gennem vor eksport til den nødvendige import.

I denne forbindelse må det naturligvis konstateres, at det ikke alene er industrisektoren, der skaber værditilvækst. Der er også en værditilvækst forbundet med at drive landbrug, handel, transport og servicevirk-